**VALSTYBĖS DOKUMENTŲ**
**TECHNOLOGINĖS APSAUGOS TARNYBOS**
**PRIE FINANSŲ MINISTERIJOS DIREKTORIUS**

# ĮSAKYMAS
# DĖL SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ IR SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ BLANKŲ GAMYBINIŲ PATALPŲ APSAUGOS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO

2017 m. gruodžio 4 d. Nr. 1-259
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 1141 „Dėl Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo įgyvendinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 689 redakcija) 2 punktu:

1. T v i r t i n u Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybinių patalpų apsaugos reikalavimus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusį galios Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnybos prie Finansų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 31 d. įsakymą Nr. 1-131 „Dėl Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybinių patalpų apsaugos reikalavimų patvirtinimo“.

Direktorius Klemensas Rimšelis

PATVIRTINTA
Valstybės dokumentų technologinės
apsaugos tarnybos prie Finansų
ministerijos direktoriaus
2017 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 1-259

# SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ IR SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ BLANKŲ GAMYBINIŲ PATALPŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI

## I SKYRIUS
## BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybinių patalpų apsaugos reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato fizinės apsaugos reikalavimus įmonių, turinčių saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos licencijas ar siekiančių jas gauti, saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybinėms patalpoms (toliau – gamybinės patalpos).

2. Bendruosius reikalavimus gamybinėms patalpoms (statybos, priešgaisrinius, higienos ir kt.) nustato šias sritis reglamentuojantys teisės aktai.

3. Reikalavimuose vartojamos sąvokos:

**Apsauginė įsilaužimo signalizacija** – visuma tarpusavyje sujungtų signalizacijos priemonių, kurios automatiškai nustato bei fiksuoja įsilaužimą ir į jį reaguoja.

**Apsauginė užpuolimo signalizacija** – visuma tarpusavyje sujungtų signalizacijos priemonių, kurias įjungus nustatomas bei fiksuojamas užpuolimas ir į jį reaguojama.

**Apsaugos postas** – patalpa ar pastatas, kuriame įrengtos specializuotos darbo vietos ir telekomunikacijos priemonės, fiksuojami ir įvertinami apsauginės signalizacijos suveikimo signalai, stebimi ir fiksuojami vaizdo stebėjimo kamerų perduodami vaizdai, palaikomas abipusis ryšys su apsaugos darbuotojais ir reagavimo grupe.

**Centrinis stebėjimo pultas** – saugos tarnybos būstinėje sumontuotas prietaisas, priimantis saugomo objekto vietinio stebėjimo pulto pranešimus laidinėmis ir / ar belaidėmis ryšio linijomis, formuojantis šviesos ir garso signalus savo indikatoriuose arba periferiniuose įrenginiuose.

**Vietinis stebėjimo pultas** – apsaugos poste sumontuotas prietaisas, priimantis saugomo objekto apsaugos daviklių pranešimus laidinėmis ir / ar belaidėmis ryšio linijomis, formuojantis šviesos ir garso signalus savo indikatoriuose arba periferiniuose įrenginiuose.

**Fizinė apsauga** – apsaugos priemonių (fizinių, mechaninių, elektroninių ir kt.), metodų visuma, skirta užkirsti kelią asmenims neteisėtai patekti į saugomas patalpas ar teritoriją ir apsaugoti turtą nuo sunaikinimo ar pagrobimo.

**Apsaugos darbuotojai** – įmonės padalinys ar darbuotojai, kurių pagrindinė funkcija – užtikrinti gamybinių patalpų fizinę apsaugą, arba saugos tarnybos darbuotojai.

**Įeigos kontrolės sistema** – fizinių, informacinių arba biometrinių asmens identifikavimo priemonių visuma, leidžianti nustatyti asmens tapatybę bei suteikti arba nesuteikti galimybę asmeniui patekti į saugomas patalpas ir teritoriją.

**Saugos tarnyba** – juridinis asmuo, nustatyta tvarka gavęs licenciją teikti asmens ir turto apsaugos paslaugas.

**Saugomas objektas** – saugomos patalpos, teritorija ir jose esantis turtas (gaminami ir pagaminti saugieji dokumentai ir saugieji dokumentų blankai, specialiosios saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos medžiagos, fotoplėvelės, spaudos formos, pusgaminiai, ruošiniai ir kt.).

Kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatyme, Saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos licencijavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1615 „Dėl Saugiųjų

dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, Darbo uždarojo režimo sąlygomis taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. 1K-269 „Dėl Darbo uždarojo režimo sąlygomis taisyklių patvirtinimo“, vartojamas sąvokas.

## II SKYRIUS
## GAMYBINIŲ PATALPŲ ĮRENGIMAS

4. Gamybinės patalpos turi būti įrengtos atskirame pastate arba atskiroje, izoliuotoje nuo kitų šalia esančių patalpų, pastato dalyje. Visa saugomo objekto teritorija turi būti aptverta.

5. Išorinė gamybinių patalpų konstrukcija turi užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam įsilaužimui.

6. Visi išoriniai patalpų įėjimai ir išėjimai turi būti sustiprinti, kad būtų atsparūs įsilaužimui. Gamybinių patalpų langų ir durų atsparumo įsilaužimui rodikliai turi būti parinkti pagal jų naudojimo paskirtį.

7. Ant išorinių sienų, langų, durų ir kitų angų turi būti įrengti seismininiai, stiklo dūžio, magneto kontaktiniai ir judesio jutikliai. Išoriniai langai turi būti su grotomis ar iš saugaus stiklo, apsaugančio nuo įsilaužimo.

8. Gaminių ir specialiųjų medžiagų laikymo patalpos turi būti be langų.

9. Stoglangiai, ventiliacijos ar kitos gamybos technologiniam procesui numatytos angos turi būti apsaugoti, kad nesudarytų sąlygų neteisėtam patekimui į gamybines patalpas.

10. Privalo būti užtikrinta, kad naudojantis visais objektais, galinčiais palengvinti patekimą ant stogo, (tvoros, telefono stulpai, medžiai ir pan.) nebūtų galima patekti į saugomas patalpas ar teritoriją. Visos patekimo nuo stogo į gamybines patalpas vietos turi būti užrakintos ir kontroliuojamos.

11. Įėjimai / išėjimai į / iš gamybinių patalpų (išskyrus avarinius išėjimus) turi turėti įrenginį, kuriuo užkertamas kelias iš paskos einančiam asmeniui neteisėtai patekti į gamybines patalpas.

## III SKYRIUS
## GAMYBINIŲ PATALPŲ APSAUGA

### PIRMASIS SKIRSNIS
### APSAUGOS POSTAS

12. Gamybines patalpas visą parą turi saugoti apsaugos darbuotojai.

13. Apsaugos postas įrengiamas atskiroje patalpoje, greta įėjimo į gamybines patalpas. Jame turi būti laidinis ir belaidis ryšiai, darbuotojai aprūpinti nešiojamomis ryšio priemonėmis.

14. Apsaugos postų turi būti įrengta tiek, kad užtikrintų patekimo į saugomas patalpas ir teritoriją kontrolę ir jų saugumą.

### ANTRASIS SKIRSNIS
### ĮEIGOS KONTROLĖ

15. Elektroninės įeigos kontrolės sistemos projekte turi būti numatyta, kad ją įrengiant bus naudojami tik sertifikuoti ir aprobuoti elementai bei įranga.

16. Patekimas į apsaugos postą, gamybines patalpas ir judėjimas jose turi būti fiksuojami elektronine įeigos kontrolės sistema, jos valdymo blokas montuojamas apsaugos poste. Sistemos nustatymai turi užtikrinti patekimo į šias patalpas ir judėjimo jose apribojimus tam tikroms asmenų grupėms. Įeigos kontrolės sistema fiksuoja patekimą į kiekvieną patalpą atskirai. Apsaugos poste turi būti numatytas visų durų ir vartų atidarymo ir uždarymo nuotolinis valdymas.

17. Transporto priemonių ir savaeigių vežimėlių kroviniams gabenti ar asmenų patekimai į gamybines patalpas turi būti atskiri.

18. Transporto priemonių ir savaeigių vežimėlių kroviniams gabenti vartai turi būti valdomi iš apsaugos posto.

19. Įeigos kontrolės sistemoje turi būti registruojamas kiekvienas transporto priemonių (transporto priemonės ir vairuotojo identifikavimo duomenys, vieta, data, laikas) ir asmenų (leidimo numeris, vieta, data, laikas) patekimas į saugomas patalpas ar teritoriją. Sistemoje fiksuoti duomenys saugomi ne trumpiau kaip 30 parų.

20. Įeigos kontrolės sistema turi būti aprūpinta atsarginiu elektros energijos tiekimu, užtikrinančiu jos funkcionavimą ne mažiau kaip 48 val., nutrūkus elektros energijos tiekimui.

21. Visi įeigos kontrolės sistemoje registruojami duomenys turi būti įrašomi į laikmeną ir saugomi ne trumpiau kaip vienerius metus.

## TREČIASIS SKIRSNIS
## APSAUGINĖS SIGNALIZACIJOS

22. Apsauginių (įsilaužimo, užpuolimo) signalizacijų projekte (-uose) turi būti numatyta, kad jas įrengiant bus naudojami tik sertifikuoti ir aprobuoti elementai bei įranga.

23. Gamybinėse patalpose ir apsaugos poste įrengtos apsauginės (įsilaužimo, užpuolimo) signalizacijos turi būti įjungtos į stebėjimo pultą (vietinį ir / ar centrinį). Pagal visą saugomo objekto perimetrą turi būti įrengta apsauginė įsilaužimo signalizacija, įjungta į vietinį stebėjimo pultą. Apsauginės (įsilaužimo, užpuolimo) signalizacijos turi būti aprūpintos atsarginiu elektros energijos tiekimu, užtikrinančiu jų funkcionavimą ne mažiau kaip 48 val., nutrūkus elektros energijos tiekimui.

24. Visose gamybinių patalpų dalyse ir apsaugos poste montuojamos pranešimo apie užpuolimą perdavimo priemonės, kurias įjungus fiksuojamas užpuolimas.

25. Apsauginės (įsilaužimo, užpuolimo) signalizacijos turi turėti garso ir šviesos signalizatorius. Tokių signalizatorių tipai, kiekis bei jų išdėstymas nustatomi projektuojant.

## KETVIRTASIS SKIRSNIS
## VAIZDO STEBĖJIMO SISTEMA

26. Gamybinėse patalpose turi būti įrengta vaizdo stebėjimo sistema, užtikrinanti patekimo į gamybines patalpas bei judėjimo jose, durų, vartų ir prieigų prie jų bei gamybinio proceso stebėjimą.

27. Vaizdo stebėjimo sistemos projekte turi būti numatyta, kad ją įrengiant bus naudojami tik sertifikuoti ir aprobuoti elementai bei įranga. Vaizdo stebėjimo kamerų kiekis, tipai ir montavimo vietos nustatomi projektuojant gamybinių patalpų vaizdo stebėjimo sistemą.

28. Spaudos formų, fotoplėvelių, broko ir gamybos atliekų naikinimo vietos turi būti stebimos vaizdo kameromis.

29. Vaizdo stebėjimo sistema privalo turėti įrenginį, realiu laiku įrašantį vaizdo kamerų perduodamus tuo metu stebimus vaizdus. Įrašai saugomi ne trumpiau kaip 90 parų.

30. Vaizdo stebėjimo vaizduokliai montuojami apsaugos poste.

## IV SKYRIUS
## GAMYBINIŲ PATALPŲ VERTINIMAS

31. Gamybinių patalpų atitiktį Reikalavimams vertina Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnybos prie Finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus sudaryta komisija (toliau – Komisija).

32. Įmonė, turinti saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos licenciją arba siekianti ją gauti ir pageidaujanti, kad būtų atliktas gamybinių patalpų vertinimas dėl jų atitikties

Reikalavimams, turi pateikti Tarnybai šiuos dokumentus ir duomenis:

32.1. prašymą atlikti gamybinių patalpų įvertinimą, prašyme nurodoma:

32.1.1. įmonės teisinė forma, jos pavadinimas ir kodas, buveinė, telefono ir fakso numeriai, elektroninis paštas;

32.1.2. priežastis, dėl ko prašoma atlikti gamybinių patalpų įvertinimą;

32.1.3. gamybinių patalpų adresas (jei nesutampa su buveinės adresu);

32.1.4. įmonės vadovo pareigos, vardas ir pavardė;

32.2. gamintojų išduotus durų, langų, apsauginių žaliuzių, vartų sertifikatus;

32.3. apsauginių (įsilaužimo ir užpuolimo) signalizacijų, vaizdo stebėjimo ir įeigos kontrolės sistemų projektus.

33. Komisija ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų pateikimo dienos įvertina gamybinių patalpų atitiktį Reikalavimams ir surašo aktą su išvada.

34. Jeigu tikrinimo metu buvo nustatyta trūkumų, jie nurodomi akte, nustatomas terminas jiems pašalinti. Pakartotinė gamybinių patalpų apžiūra atliekama ir aktas surašomas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kai Komisija iš įmonės gauna rašytinį pranešimą apie trūkumų pašalinimą.

35. Aktas surašomas 2 egzemplioriais. Vienas akto egzempliorius perduodamas Tarnybai, antrasis – įmonei, pateikusiai prašymą įvertinti gamybines patalpas.

## V SKYRIUS
## BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Gamybinėse patalpose apsauginių signalizacijų, vaizdo stebėjimo ir įeigos kontrolės sistemas gali projektuoti bei įrengti tik rangovai, turintys šiai veiklai valstybės įstaigų išduotus leidimus. Įmonė privalo užtikrinti, kad rangovų turima informacija, susijusi su gamybinių patalpų apsauginių signalizacijų, vaizdo stebėjimo ir įeigos kontrolės sistemų projektavimu ir įrengimu, nebus atskleista tretiesiems asmenims, išskyrus Lietuvos Respublikos teisės aktais įgaliotų institucijų pareigūnus.

37. Įmonė privalo sudaryti Komisijai tinkamas sąlygas atlikti gamybinių patalpų įvertinimą.

38. Administraciniai sprendimai, priimti vadovaujantis Reikalavimais, gali būti apskųsti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

_____